

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-432-3-10>

АДАПТАЦІЯ ЛОГІСТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ: ВАЖЛИВІСТЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

Повномасштабна війна в Україні призвела до значних руйнувань, які охопили міста, села та важливу інфраструктуру. Наслідки бойових дій, ракетних обстрілів і атак дронів відчуваються практично в усіх регіонах країни, суттєво впливаючи на функціонування економіки. В умовах війни, коли економічні важелі та соціальні зв'язки зазнають серйозних випробувань, логістичні підприємства стали важливою складовою стабільності країни. Вони виконують роль своєрідної «крові» економіки, забезпечуючи перевезення та доставку життєво необхідних товарів і матеріалів. Такі компанії відіграють критичну роль у підтримці соціальної стабільності та економічної активності, активно реагуючи на виклики, що постають у воєнний час.

Однак, логістичні компанії також стикаються з численними викликами, такими як нестабільність ринкових умов, зміни у законодавстві та посилена конкуренція. У цих умовах необхідність вдосконалення управлінського обліку стає особливо важливою. Управлінський облік слугує важливим інструментом для внутрішнього контролю та прийняття обґрунтованих рішень, які забезпечують прозорість та економічну стійкість діяльності підприємств. Це сприяє розробці оптимальних підходів до організації обліку, що враховують специфіку логістичної галузі.

З огляду на сучасні реалії, керівництво логістичних підприємств часто ставить питання про оптимізацію витрат та бізнес-процесів. Це може включати реорганізацію структурних підрозділів для досягнення більшої адаптивності до змінюваних умов ринку. Успішність таких заходів залежить від вибору

ефективних методів управління, що дозволяють оцінити діяльність існуючих підрозділів та їх взаємозв'язки [1]. Разом з тим ефективна адаптація логістичних процесів включає не лише оптимізацію витрат, але й стратегічну реорганізацію структурних підрозділів, що дозволяє підвищити гнучкість і швидкість реагування на зміни. Наприклад, реалізація нових методів управлінського обліку допомагає компаніям виявити слабкі місця в операціях і своєчасно коригувати стратегії. В умовах війни, коли ресурсні обмеження є нормою, важливо чітко розподілити обов'язки серед співробітників і визначити ключові показники ефективності, щоб підтримувати високий рівень управлінського контролю.

Логістика має свої специфічні особливості, що впливають на облік господарської діяльності [2]. Відмінності в бухгалтерському та управлінському обліку логістичних підприємств порівняно з іншими галузями економіки виникають через технологічні особливості, ціноутворення та структуру управління. Технологічні процеси в логістиці характеризуються динамічністю та необхідністю швидкого реагування на зміни ринкових умов. Це супроводжується значною залежністю від зовнішніх факторів, які впливають на структуру витрат і ефективність операцій [3].

Серед ключових аспектів управлінського обліку в логістиці варто зазначити важливість врахування просторового переміщення товарів, а також облік витрат на транспортування та складування. Взаємодія між замовниками, постачальниками, перевізниками та іншими учасниками ланцюга постачання також відіграє важливу роль у формуванні ефективних цінових стратегій [4].

Важливість управлінського обліку в логістиці полягає також у його здатності інтегрувати дані з різних аспектів бізнесу, що дозволяє приймати зважені рішення на основі актуальної інформації. Адаптація до нових умов вимагає впровадження технологічних інновацій і нових підходів до обліку, включаючи облік витрат на транспортування і складування, а також управління запасами. Таким чином, логістичні підприємства

можуть не лише вижити в умовах кризи, але й стати більш конкурентоспроможними на ринку, що стрімко змінюється.

Отже, логістичні компанії мають вирішальне значення для соціальної стабільності та економічної активності країни під час війни. Вони повинні адаптувати свої стратегії управлінського обліку, враховуючи специфіку галузі, щоб зменшити витрати і підвищити ефективність. Оптимізація управлінських процесів в логістичних підприємствах не лише покращить їхню внутрішню ефективність, а й сприятиме підвищенню конкурентоспроможності, що є критично важливим в умовах сучасного ринку.

Завдяки вдосконаленню систем управлінського обліку, логістичні компанії здатні забезпечувати більшу прозорість у своїх фінансових операціях, що сприяє підвищенню довіри з боку клієнтів і партнерів. Успішна адаптація логістичних процесів в Україні під час війни, в свою чергу, сприяє стабільності економіки, що є критично важливим у ці складні часи. Ці зусилля не лише забезпечують виживання підприємств, а й закладають основу для їх подальшого розвитку в умовах післявоєнного відновлення.

Література:

1. Кундеус О.М., Дерейчук О.П. Передумови організації управлінського обліку бізнес-процесів підприємств. Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції «Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні», м. Тернопіль, 26-27 вересня 2024 р. Тернопіль : Зах.укр. нац. ун-т, 2024. С. 138–140.

2. Воробець Є.О. Управлінський облік витрат в міжнародній логістиці: формування собівартості логістичних послуг. *Економіка та суспільство*. 2024. № 66. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-2>

3. Нікітич С.М. Теоретико-методичні засади оцінювання логістичних витрат підприємств. *Вісник національного університету «Львівська політехніка»*. 2008. № 23 (623). С. 182–190.

4. Пилипенко Л.М., Князь С.В., Вінярська М.Р. Суть та класифікація витрат основної діяльності логістичного підприємства. *Вісник національного університету «Львівська політехніка»*. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*. 2016. № 858. С. 38–43.

5. Скрипник С., Костенко Ю., Курей О. Управлінський облік на підприємствах України в умовах кризових явищ. *Економіка та суспільство*. 2023. № 49. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-32>

6. Петренко Л.А., Трейтяк М.М. Оцінювання рівня організації управління підприємством. *Стратегія економічного розвитку України*. 2015. № 36. С. 107–117.